

ANTANAS ANDRIJAUSKAS

Vilniaus dailės akademija, Lietuva
Vilnius Academy of Arts, Lithuania

METAFORIŠKA ALEKSANDRO VOZBINO TAPYBOS POETIKA

The Poetry of Metaphors in Aleksandras Vozbinas Painting

SUMMARY

The article analyzes the creative works of prominent contemporary Lithuanian artist Aleksandras Vozbinas. It focuses on the main twists and turns of his creative evolution, on his relations with his teachers and various painting schools. It briefly considers the main trends in the development of his *expressionistic*, *surrealistic*, *abstract*, *decorative*, and *lyrical* individual painting style. The article also discusses Vozbinas's painting relationship with the architectural physiognomy and nature of Vilnius city; as well as his personal relations with his contemporaries and his impressions from his trips abroad. It also analyzes the main genres of painter's works: historical, landscape, still life, and act. Vozbinas is regarded as a master of delicate emotional expression by means of colors whose mastery emanates through expressive stroke, playful lines and coloring.

SANTRAUKA

Straipsnis skirtas vieno iškiliausių dabartinių Lietuvos tapytojų Aleksandro Vozbino kūrybos analizei. Daugiausia dėmesio skiriama svarbiausiems jo intelektualinės ir tapybinės evoliucijos vingiams, santykiams su mokytojais ir įvairioms jo tapybą paveikusioms įtakoms. Glaustai analizuojamos pagrindinės individualaus tapybos stiliaus tapsmo tendencijos: *ekspresionistinė*, *siurrealistinė*, *lyrinės abstrakcijos* ir *dekoratyvi*. Aptariami santykiai su Vilniaus miesto architektūrine fizionomika, Lietuvos gamta, amžininkais ir kelionėse patirtais įspūdžiais. Gvildenami pagrindiniai dailininko kūryboje vyraujantys tapybos žanrai: istorinis paveikslas, peizažas, natūrmortas, aktas. Vozbinas čia traktuojamas kaip subtilus ekspresyvos tapybos manieros, emocionalios spalvos ir kolorito meistras, kurio meistriškumas pirmiausia sklaidžiasi per ekspresyvių potėpių, vingrių linijų žaismą, emocionalią spalvinę ir kolorito gamą.

RAKTAŽODŽIAI: Vozbinas, lietuvių tapyba, modernėjimas, peizažas, ekspresyvumas, spalva, koloritas.

KEY WORDS: Vozbinas, Lithuanian painting, modernization, landscape, expressiveness, color, coloring.

Aleksandras Vozbinas yra savitas, galinga vaizduote išsiskiriantis ir motyvuotai savo kūrybą reflektuojantis Lietuvos intelektualiosios tapybos lyderis. Tai klasikinis vienišiaus tipas – nesižvalgydamas judantis užsibrėžtu meno keliu. Jam, kaip ir daugeliui menininkų, išpažįstančių individualizmo principus, būdingi komplikuoti emociniai santykiai su aplinka, noras šokiruoti, paneigti miesčioniško gyvenimo ir skonio nuostatas, polinkis apnuoginti nedemonstruojamas žmogiškosios būties puses. Svarbiausias čia yra ne išorinis, o vidiniu dramatismu ir įvairiais tragiškumo atspalviais paženklintas metaforiškas tikrovės suvokimas.

Dailininkas nesižavi pastaraisiais dešimtmečiais parodų sales užplūdusiomis postmodernios dailės novacijomis. Jo kūryboje savitai jungiasi pagarba tradicijai su tragiško modernizmo estetikos nuostatomis. Pagrindinės kūrybą maitinančios versmės yra žmogų supančios gamtos grožis, slėpinga Vilniaus senamiesčio poetika, civilizacijos istorija, įvaizduojamojo meno muziejaus (André Malraux) bei knyginės kultūros pasauliai. Greta įvairių Lietuvos kultūros istorijos įvykių, jis subtiliai išreiškia asmeninius išgyvenimus, patirtį, reakciją į socialinio gyvenimo įvykius ir kultūros virsmus. Jo tapiniuose regime įvairius tarpusavyje polemizuojančius istorinius, mitologinius, religinius, natūralios gamtos, urbanistinius Vilniaus miesto grožį, žmonių meilę ir erotinį moters kūniškumą šlovinančius motyvus.

Jau kūrybinio kelio pradžioje ryškėja saviti nonkonformistinės dailininko pasaulėžiūros bruožai – aistringas naujumo

ir profesionalumo siekis, atsiribojimas nuo literatūriškumo, emocinio prado svarbos iškėlimas, išskirtinis dėmesys metaforiniam asociatyviniam ir simboliui mąstymui, pastangos išryškinti plastinės kalbos subtilybių bei tapybos manieros virtuoziškumą. Gaivališkos kūrybinės galios pakilimo tarpsnius, kada kaip iš gausybės rato liejasi nauji darbai, Vozbino gyvenime keičia ilgesnės ar trumpesnės pauzės, susižavėjimo naujomis idėjomis tarpsniai ir netikėti stiliaus posūkiai.

Ankstyvuosius Vozbino tapinius galima vertinti kaip tiesioginių mokytojų nubrėžtų ekspresionistinių ir koloritinių tendencijų tąsą: iš A. Savicko perima tapybinės raiškos universalumą, vidinį dramatismą, energetinį užtaisą, iš fovizmo paveikto J. Čeponio – išskirtinį dėmesį emocionaliai spalvai, o iš A. Švėgždos – reiklumą sau, artimą regėjimą, potraukį dekoratyvumui, neryškiems, tačiau prisodrintiems metaforiškumo ir simbolinės prasmės motyvams.

Jau ankstyvajame kūrybinės evoliucijos etape išryškėjusias pagrindines Vozbino tapybos stiliaus savitumą styguojančias pakraipas sąlygiškai galima pavadinti (1) *ekspresionistine*, (2) *siurrealistine*, (3) *lyrine abstrakcija* ir (4) *dekoratyvia*. Kiekviena iš jų išsiskiria daugiau ar mažiau aiškiai išreikštais plastinės kalbos bruožais. Nors, tiesą sakant, pirmosios trys iš klasikinio modernizmo estetikos kylančios pakraipos „neretai persismelkia ir susilieja į skirtingas sinkretiškas Vozbino spontaniškam kūrybos stiliui būdingas meninių vaizdinių sistemas, kuriose ryškėja dėmesys formaliems plastiniams meno kūrinių aspektams“¹.

MENINĖS KŪRYBOS PROCESAS IR PLASTINĖS KALBOS YPATUMAI

Vozbino meninės kūrybos procese aštrus kritinis ir analitinis mąstymas susipina su gaivališkai prigimčiai būdingu iracionalumo ir intuityvaus pažinimo potraukiu. Todėl gvildendami jo meninės kūrybos proceso problemas, neišvengiamai susiduriame su prigimtinio *spontaniškumo* ir *struktūrinio mąstymo* dichotomija. Įvairiais kūrybinės evoliucijos tarpiniais pagrindinė gaivališkumo kupina, dramatiška *dionisinė* dailininko kūrybos linija nuolatos susiduria ir tarsi konkuruoja su kita jai oponuojančia skaidria, subalansuota, į dekoratyvumą bei realių gyvenimo formų poetizavimą linkstančia *apoloniška*. Pastarojoje į pirmą vietą iškyla dar studijų metu diegtos J. Vienožinskio Lietuvos tapybos mokyklai įskiepytos sezaniškos pamokos.

Lyrinės abstrakcijos ir Paulio Klee poetiniam siurrealizmui artimos tendencijos, pavyzdžiui, drobėse „Smėlio pilys“ (1994), „Besiganantys pievutėje“ (1995), „Ties riba“ (2008), skleidžiasi lygiagrečiai su dekoratyvinio stiliaus drobėmis („Malonumas“, 2004; „Su ištikimybės vėliava“, 2005; „Rex“, 2011), kurioms neretai būdingos naujos, žaisminga ironija ir grotesku dvelkiančios nuotaikos. Tapytojas puikiai supranta, kad „giliausią meno kūrinio esmę sudaro ne siužetas, pasakojamasis pradas, o pirmiausia vidinė muzikali meno kūrinio formų ir struktūrų architektonika, kolorito jautrumas, sudėtingiausi įvairių kompozicinių struktūrų, formų, linijų, spalvų erdviniai santykiai, kurie subtilių simbolių ir metaforų kalba giliausiai perteikia vidinius

menininko išgyvenimus“². Tai sąlygoja išskirtinį dailininko dėmesį formaliems plastiniams meno kūrinio aspektams. „Paveiksle, – teigia tapytojas, kalbėdamas apie plastinę meno kūrinio pusę, – svarbiausia visuma, spalvų sąskambis, vadinamas koloritu. Gryna spalva yra tik dažas, pigmentas. Koloritas yra tai, kas išreiškia visą emociją kūrinio įtampą ir kažkuria prasme autoriaus sumanymą.“³

Dailininkas po daugybės stilistinių posūkių sąmoningai pasirinko parankiausių ekspresyvią tapyto manierą. Čia vyrauja spontaniškas tapyto stilius, dėmesys koloritui, paveikslo visumai. Tapoma tirštais dažų sluoksniais, platūs potėpiai kloja emocionalias sodrias spalvas, tad drobėse lieka ryškūs potėpių ir faktūrų pėdsakai. Toks tapyto proceso medžiagiškumo ir įvairių faktūrų, potėpių turtingumo išryškėjimas suteikia Vozbino drobėms ypatingą formos grožį ir liudija apie virtuotiškai įvaldytos tapyto technikos subtilybės. Nepaisant dažnų posūkių, grįžimų prie senų prioritetinių temų, motyvų ir sudėtingų kūrybinių metamorfozių, pagrindinė jo kūrybos tendencija nuosekliai veda prie tapybos stiliaus individualėjimo ir kartu prie akivaizdaus formalių meninės išraiškos priemonių panaudojimo gausėjimo bei profesionalėjimo.

Ryškiausi poslinkiai po sąlyčio su Soutine'o poetika Vozbino kūrybinės evoliucijos kelyje regimi dramatiškos ekspresijos, asociatyvinio metaforinio ir simbolinio mąstymo bei naujų emociškai įtaigių spalvų, laužytų linijų ir kitų me-

ninės raiškos priemonių ieškojimo srityse. Tiesą sakant, jis yra vienas iš nedaugelio mūsų tapytojų, meistriškai valdančių platų, sudėtingos mėlynos ir žydros spalvos („Mitologinis siužetas“, 2013) muzikalų diapazoną. Gvildendamas emocinės spalvos poveikio galios problema jis taikliai pastebi, kad „žydra spalva turi savybę tolinti. Tai erdvės spalva, iliuzijos, sąlygiškumo spalva – ji nėra materialinė. Ji man asocijuojasi su toliais. Galbūt per tuos tolius reiškia kažkokią svajonę. Galbūt įveda tam tikro sąlygiškumo. Sunku dabar pasakyti, kodėl ta mėlyna spalva man taip prie dūšios. Na patinka ji man intensyviai mėlynoje ir skaisčiai raudonoje spalvoje su rubino atspalviais.“⁴ Čia vėl atsiskleidžia Vozbino paletės vyraujančių spalvų rinkinio, kolorito gelminis ryšys su Soutine'o drobėmis. Tame nėra nieko nuostabaus, nes jis daugiau nei tris dešimtmečius įdėmiai studijavo šio vieno didžiausių ekspresyvos spalvos meistro drobes.

Daugelio geriausių brandžių tarp ekspresionizmo, lyrinės abstrakcijos ir poetinio siurrealizmo estetikos balansuojančių dailininko paveikslų paviršiai sudaro sodraus medžiagiškumo išpūdį; juose tapybinė raiška pirmiausia siejasi su formaliais kūrinių aspektais: plačiais išraiškingais potėpiais, faktūromis, netikėtais žaižaruojančių ar prislopintų spalvų santykiais, sukuriančiais galingą emocinio poveikio jėgą, kuri ženkliai lemia estetinę drobių vertę. Tapiniai išsiskiria meistrišku lanksčių muzikalių linijų ir emocionalių spalvos galimybių panaudojimu. Spontaniškos improvizacijos įkvėptose drobėse kerai beveik grynos, žėrinčios, skaistumu liepsnojančios įvairių atspalvių mėlynos, raudonos, žalios spalvos. Jos tampa efektyvia priemone dramatiškai paveikslų atmosferai sukurti. Emocionalios spalvos teikiamų galimybių panaudojimo srityje Vozbinas neabejotinai yra vienas ryškiausių dabartinės mūsų tapybos atstovų.

PAGRINDINIAI KŪRYBOS ŽANRAI, TEMOS IR MOTYVAI

Vozbinas yra įvairiapusis dailininkas, jis aktyviai reiškiasi daugybėje dabartinei tapybai būdingų žanrų ir temų. Tai istorinis paveikslas, peizažas, portretas, natūrmortas, aktas. Juos interpretuojant, jau daugiau nei trys dešimtmečiai dailininko kūryboje skleidžiasi daugybės iš Lietuvos tautinės tapybos mokyklos, primityvios, klasikinės dailės ir įvairių modernizmo srovių išplaukiančių temų ir motyvų pynė. Skirtingais tarpsniais išnyra ir, kurį laiką apvaldydama aistringą dailininko prigimtį, įsivyrąja konkreti kryptis, mokykla ar tema (taip buvo su

istorine, Vilniaus, religine, angelų, erotinėmis temomis), tačiau dažniausiai įvairūs žanrai, temos ir motyvai skleidžiasi lygiagrečiai, tarsi polemizuodami ir vienas kitą papildydami.

Dailininko prisipažinimu, jam nuo jaunystės artima istorinė tema, nes, gyvendamas Lietuvos istorinių paminklų prisodrintame Vilniuje, jis jaučiasi tvirtai suaugęs su tėvynės istorija⁵. Potraukis istorinei temai jau regimas diplominiame darbe „Salaspilio (Kirholmo) mūšio išvakarėse“ (vadovas A. Savickas, 1988). Vėliau istorinė tema jį lydi nuolatos ir įvai-

riais pavidalais bei įvaizdžiais išnyra jo drobėse. Būdingiausių jų bruožu laikyčiau akivaizdžiai regimą istorinių motyvų supoetinimą, kuris byloja apie glaudų kuriamų vaizdinių sistemų ryšį su turtingu dailininko vaizduotės pasauliu. Prie savičiausių šios temos paveikslų pirmiausia priskirčiau balansuojančius ties poetinio siurrealizmo ir lyrinės abstrakcijos riba paveikslus „Karūna“ (2007), subtilių žalsvų ir melsvų tonų „Karalius ir svita“ (2012) bei jautrių rusvai melsvų lengvų tonų „Jojantys“ (2016).

Kitokios stilistikos yra istoriniams paveikslams artimos mitologinės ir įvairios tradicinės religinės tapybos potėmės: kankiniai, šventieji ir angelai. Susidomėjimas šiais religinės tapybos siužetais išryškėja po kelionių į pagrindinius Vakarų krikščioniškosios civilizacijos centrus, kuriuose tiesiogiai susidūrė su didingais viduramžių, Renesanso ir porennesansinės kultūros ir meno istorijos paminklais. Sakralinės temos Vozbiną traukia vidiniu dramatismu, įvairiomis tragiškumo konotacijomis. Šios temos paveikslams būdingas didesnis jausmingumas ir ryšys su Vakarų krikščioniškos dailės tradicija nuo viduramžių iki G. Rouault. Interpretuodamas minėtos temas dailininkas pirmiausia remiasi ispanų tapybos tradicija, kurioje viešpatauja niūrios spalvos. Iš mitologinės temos kūrinių pirmiausia verta paminėti „Tarp dangaus ir žemės“ (2012) ir ypač vieną įstabiausių dailininko sukurtų subtilių baltų ir melsvų tonų drobę „Mitologinis siužetas“ (2013).

Greta istorinių, mitologinių ir religinių paveikslų ne mažiau svarbus yra nuo ankstyvojo kūrybinės evoliucijos tarpsnio

iki dabar gyvuojantis peizažo žanras, kuris skleidžiasi dviem skirtingomis kryptimis: *natūralia gamtine* ir *urbanistine*. Abi peizažo tapybos pakraipos plėtojamos visais dailininko kūrybinės evoliucijos tarpsniais ir išsiskiria spalvine bei kompozicine įvairove. Priklausomai nuo konkretaus motyvo, šalies, šviesos Vozbinas pasirenka skirtingą jo interpretavimo ir tapymo manierą. Vienuose peizažuose regimi J. Vienožinskio, kituose Antano Samuolio, dar kituose – Vlado Eidukevičiaus, Soutine'o ir kitų dailininkų įtakos pėdsakai. Iš reprezentatyviausių šio žanro darbų išskirčiau peizažus „Korsika“ (2006), „Avapessa“ (2006), „Lieptas per Ratnyčią“ (2013) ir „Juodkalnija“ (2013), kuriuose atsiskleidžia plati jo meninės išraiškos priemonių skalė. Tapant natūralios gamtos peizažus, dėl Soutine'o drobių studijų įtakos dailininko paletėje ryškiomis spalvinėmis intonacijomis sušvito intensyvios ir skaisčios įvairių atspalvių mėlyna, žalia, raudona, balta ir kitos spalvos, kurios veikia suvokėją spalvos energetine, emocine galia.

Išaugęs Vilniaus senamiesčio kiemuose, kur miesto architektūros paminklai sąveikauja su gausiai kiemuose augančiais medžiais, jis nuo jaunystės tapo tarp medžių skęstančią Vilniaus panoramą, poetizuoja gimtojo miesto fizionomiką ir įvairiakonfesinių šventyklų architektūros akcentų grožį. Charakteringiausi šios temos paveikslai: „Vilnius nuo Subačiaus gatvės“ (2003), „Vilnius žiemą“ (2004) ir „Vilnius pavasarį“ (2006). Kiek kitokie, spalvos ir formos požiūriu rafinuotesni ir intymesni, yra vėliau sukurti paveikslai „Priemiestis“ (2010) ir „Paukštis iš priemiesčio“ (2012). Pirmąjį

iš jų – intensyvių žalsvų spalvų, abstrakčių formų paveikslą – galima priskirti prie brandžiausių tapytojo kūrinių.

Kitos galingai dailininko kūryboje išsiskleidusios temos yra žmonių meilės, moters fizinio grožio, jos žydinčio kūniškumo ir erotiškumo slėpingos esmės pažinimas. Šioms temoms iškilti tikriausiai turėjo įtakos ir medijų skleidžiamos masinės kultūros slinkty; erotiškumas per pastarąjį dešimtmetį kaip niekuomet aktyviai skverbiasi į socialinio ir kultūrinio gyvenimo avansceną per įvairias kūniškumą, žmogaus biologines aistras apnuoginančias madas, pramogų industriją ir tampa paklausia postmodernios metacivilizacinės kultūros preke.

Rytų ir Vakarų tautų meno tradicijose erotiškumas, moters ir vyro kūniškumo šlovinimas yra seniai žinomos ir plačiai kultivuojamos tapybos temos. Po tūkstantmečio schemiško žmogaus kūno vaizdavimo asketiškais Vakarų viduramžiais, kūniškumas išsiskleidė Renesanse ir porenensansinėje dailėje. Tačiau subtilesnis erotiškumas į Europos parodų sales pradėjo aktyviau skverbtis tik XIX a. pabaigoje įvairiose neoromantinėse pakraipose ir XX a. pradžioje skleidžiantis įvairioms modernistinės dailės kryptims. Jų laimėjimų įsisavinimas, ryškėjantis mūsų tarpukario metais J. Vienožinskio sukurtoje tautinėje tapybos mokykloje, buvo sustabdytas sovietinės okupacijos metu.

Vozbinas, kaip ir kita erotiškumo tapyboje skleidėja Meda Norbutaitė, atsakingai žvelgia į šią visuomet mūsų dailininkų dirbtuvėse gyvavusią, tačiau ilgai oficialiame dailės parodų gyvenime į paribius išstumtą temą, kur atsiklei-

džia žmogiškosios būties trapumas, pragramės ir šviesiausi būties aspektai. Tokia dviejų žmonių intymaus emocinio santykio pusė iš tikrųjų yra sudėtinga ir nevienareikšmė. Vienas didis vokiečių mąstytojas išsakė mintį, kad intymioji žmogaus gyvenimo pusė yra vienintelė iš žmogiškosios būties sričių, kur jis net nuožmiausiomis gyvenimo sąlygomis išlieka laisvas.

Ši tema niekuomet anksčiau Lietuvoje nesiskleidė parodų salėse taip atvirai, kaip 2011 m. Vilniuje surengtoje Vozbino parodoje „Erotinės istorijos“. Joje buvo eksponuojama daugiau kaip dvi dešimtys per vienerius metus nutapytų paveikslų, kuriuose netikėtomis spalvomis skleidžiasi slėpingi žmogaus meilės, erotiškumo, kūniškumo ir gaivališku aistrų virsmai. „Žmogaus kūnas, – aiškina dailininkas, – yra tik medžiaga, forma, su kuria gali daryti ką nori. Nuogas kūnas gyvenime reiškia viena, o tapyboje – visiškai kita. Man tai skirtingi dalykai ir niekada nekyla jokių sąsąmonių sugretinimų. Aišku, aš myliu moteris ir vienaskaitoje, ir daugiskaitoje, bet kaip tai transformuojasi tapyboje, tai jau mano asmeninis reikalas.“⁶

Priešingai įsitvirtinusiems stereotipiems požiūriams, Vozbino erotinių vizijų pasaulis gimsta ne tuščioje vietoje, nes moters su prislopintu erotiškumu vaizdinys jau daugelį metų iki šios parodos buvo vienas iš mėgstamiausių kūrybos leitmotyvų, tad latentiniu pavidalu gyvavo seniai. Įvairių šios temos aspektų pateikimas skirtingais kūrybinės evoliucijos tarpsniais pasižymi raiškos formų įvairovė: nuo realistinio traktavimo iki asociatyvios, su sąsąmonės veikla

susijusios interpretacijos. Čia susipindami skleidžiasi romantizmo, natūralizmo, secesijos, simbolizmo, siurrealizmo ir abstrakcijos stilių bruožai ir meninės išraiškos priemonės.

Subtiliai užmaskuotas erotiškumas užuomazgas regime 1997 m. sukurtame paveiksle „Rudens siluetas“. Tačiau su nauja jėga erotiškumas pradeda skleistis praslinkus septyneriems metams, kai sukuriamos drobės „Europos pagrobimas“ (2004), „Su ištikimybės vėliava“ (2005), „Karalienės sapnas“ (2005), „Karalienės Barbaros vakaras“ (2005), „Karalienės Barbaros rytas“ ir kiti paveiksliai.

Meilės, erotiškumo, gašlumo, dviejų gyvybę gimdančių *yin* ir *yang* pradų sąveikos pėdsakus dailininkas regi visuose būties ir gyvų padarų gyvenimo aspektuose, kuriuos traktuoja kaip neatsiejamą dalį to būties srauto, į kurį įtrauktas žmogaus gyvenimas⁷. Emocionalus santykis su moters kūniškumo grožiu tarsi

užlieja Vozbino aptariamojo tarpsnio kūrinčius. Jautriais vos pastebimo storio potėpiais muzikalus stilizuotas piešinys taikliai pagauna ir tobulai perteikia, užtvindo įvairias moteriškumo apraiškas, modeliuoja, gimdo, pripildo turiniu aptaktas supoetintas moters kūno formas.

Erotiškumas Vozbino kūniuose skleidžiasi įvairiais pavidalais: didingais istoriniais personažais, su valdovų giminėms būdingais interjeriais ir atributais, žemiškais ar begėdiškai atvirais, gaivališką erotiškumą skleidžiančiais moterų vilioklių įvaizdžiais, mišlingais ir viliojančiais savo grožiu infernalinių ir demoniškų moterų vaizdiniais, rimtyje sustingusių moteriškus bruožus turinčių sfinksų, egzotiškų rytietiškų haremų moterų, miškų ir vandenų nimfų pavidalais. Čia galima aptikti ir tradicinių aktų, kuriuose moters kūno nuogumas galingai spinduliuoja skleidžiamą erotinę energiją.

IŠVADOS

Vadinasi, retrospektyviai *in corpore* apžvelgiant Vozbino nueitą vingiuotą lūžių, pauzių ir gaivališκών atgimimų išvagtą tapybinės evoliucijos kelią, susidaro įspūdis, kad jo kūrybinės energijos ir naujų meninės saviraiškos formų ieškojimų užtaisas yra neišsemiamas. Gilinantis į dailininko pagrindinių kūrybos temų ir motyvų sklaidą, atrodo, kad, nepaisant daugybės įvairių perleistų per savo sąmonės filtrą įtakų, trumpalaikių nukrypimų į klystkelių lankas, Vozbinas, panašiai kaip kai kurie ryškiais personalistiniais bruožais išsiskiriantys rašytojai, visą gyvenimą rašo vieną pabaigos ne-

turintį romaną, kuria vieną milžinišką paveikslą be sienų ir rėmų. Todėl vieną kartą dailininko kūryboje išnirę motyvai niekur neišnyksta, o, tarsi pakludami nuolatinės kaitos ir metamorfozių dėsniais, vėl atgimsta vėlesniame kūrybos kelyje, spinduliuodami neišsemiamą kūrėjo energiją.

Šiam grožiui imliam dailininkui svarbius kūrybinius postūmius pirmiausia suteikia Vilniaus miesto architektūrinė fizionomika, gamtos grožis ir įdėmus plastinių dailininkų tapymo stiliaus subtilybių, formalių meninės išraiškos priemonių studijavimas. Būtent su ieškoji-

mais plastinės kalbos srityje siejasi pagrindiniai šio intelektualaus dailininko kūrybiniai laimėjimai ir svariausias įnašas į dabartinę Lietuvos daile. Šiuo metu jis jau įžengė į brandžiausią kūrybinės evoliucijos tarpsnį, sukūrė savitą tapybos koncepciją ir įvaldė didžiulį individualų

meninės išraiškos priemonių arsenalą, kuris suteikia jam galimybę kalbėti savita, į nieką kitą nepanašia kalba. Tai leidžia jo kūrybos mylėtojams artimiausiu metu tikėtis naujų stilistinių metamorfozių ir atradimų – pirmiausia emocionalių spalvos srityje.

Literatūra ir nuorodos

- ¹ Menininkas Aleksandras Vozbinas manekeniškų figūrų netapo. Rūta Peršonytė, *Lietuvos rytas*, 2017 01 09.
- ² Dailininkas apie save, *Lietuvos aidas*, 2001 05 08, Nr. 114, p. 12.
- ³ *Erotinių istorijų ciklą nutapęs dailininkas Vozbinas, Lietuvos Rytas*, 2011 02 26.
- ⁴ Ten pat.
- ⁵ Vozbinas apie menininko rutiną, *Mano TV*, 2014 08 09–15, Šiauliai, p. 1.
- ⁶ <http://zmones.lrytas.lt/veidai-ir-vardai/menininkas-aleksandras-vozbina-manekenisku-figuru-netapo.htm> [žr. 2017 01 09]
- ⁷ *Erotinių istorijų ciklą nutapęs dailininkas Vozbinas, Lietuvos Rytas*, 2011 02 26.